

IZ KRAJEVNIH SKUPNOSTI – IZ KRAJEVNIH SKUPNOSTI – IZ KRAJEVNIH SKUPNOSTI

IZ HORJULSKE DOLINE

Iz oči v oči na zborih krajanov

Ta nekdanji bolj pogosta oblika neposrednega stika krajanov s predstavniki iz KS in občine je zaradi drugačne organiziranosti samoupravljanja v KS postala manj pogosta. Letos so bili zopet obvezni zaradi volitev, ki so pred nami. Pokazalo se je, da so potrebni in utrejni tudi za današnji čas.

V zelo razprostranjeni KS Horjul imamo dvanajst vaških odborov. Zbori krajanov so bili v desetih krajih. V šestih naseljih so bili zbori v družbenih zgradbah, največ v gasilskih domovih, v Zaklancu, Lesnem Brdu, Butanjevi in na Planini pa po kmečkih hišah. V teh vaseh ni nobene družbene zgradbe. V Butanjevi in v Zaklancu že razmišljajo o novem gasilskem domu.

Nekateri problemi so se pojavljali skoraj po vseh vaseh, ima pa tudi vsaka vas svoj glavni, specifični problem. Tako jim je na Planini najhuje pozimi, ko zapade snega malo manj kot v naših planinah, denar so pa že čez leto porabili za vodo, za krpanje lukenj na cestah in podobno. V službo in v šolo zato marsikdaj gazijo in tudi zamudijo. Tudi s pošto niso zadovoljni. »Iz doline dobimo megle in nakaznice za davek«, so duhovito okarakterizirali KS in občino.

Samo na enem zboru so se dotaknili tudi družbenih dejavnosti. Škoda se jim je zdelo, da je razpadel zelo kvaliteten pevski zbor pri PD Horjul, in kmet je vzdihoval za »zapravljenim« časom zaradi slabih zob. Drugače so se pa povsod lotevali bolj materialnih problemov po načelu: najprej kruh, potem filozofija.

V Horjulu smo polovico časa porabili za čisto okolje, za odvažanje smeti. Nekateri ne verjamejo v pravilnost obračunov, ki jih pošilja komunalno podjetje, drugi dvomijo, da je bila odločitev vaš-

čanov prav izvedena itd. Vsak ima pravico do svojega dvoma, niso pa vsi dvomi upravičeni. Razčistili jih bomo v razgovoru med vaščani in OZD, ki smeti odvažajo. Tudi slab sklep ali slaba informacija po svoje onesnažuje okolje. Problem je v Horjulu tudi gnil kulturni dom in delno tudi zaradi tega upehana kulturna dejavnost.

Zakaj trgovina na Vrzdencu ni v petletnem planu? Zakaj se ni KS bolj prizadevala in pričala občino? Zakaj ste se obesili samo na Mercator, saj so še druge trgovske organizacije. Zakaj občina ne podpira prostovoljnega dela in samoprispevka? Taka in druga vprašanja so vrela iz užitih vaščanov, ki se jim je pred leti ponujena roka izmaknila in se počutiljo osamljene.

To je samo neka značilnih problemov, ki jim bomo dali prednost v naslednjih petih letih.

Spoznanja in zaključki

Zbori so bili obiskani. Kmetje so prijazno dali na razpolago tople prostore in še kaj, da so zbori nemoteno tekli. Evidentirani so svoje delegatske zadolžitve dobro sprejemali. Čim revnejše je okolje, bolj so ljudje potrepljivi, nezahtevni.

Več kritike je bilo rečeno na račun KS, kot občine, kar je tudi prav, saj mora biti KS prva obrambna črta, ko gre za pravice krajanov. Obenem pa mora imeti tudi več možnosti za to. V sprejem petletnem planu krajanji vidijo napredek svoje KS, in s tem smisel delegatskega sistema ter prizadevanj občine in KS, vendar o cestni politiki nobene dobre besede. Ljudje bi radi ob takem političnem dogodku, kot so volitve, pogledali iz oči v oči tudi komu iz občine.

JOŽE PRAPROTNIK

Dejavnost Rdečega križa na Vrhovcih

Čas, ko se končuje staro leto in pričena novo, je tisti, ki te podzavestno sili k temu, da opraviš pregled nad opravljenim delom in se istočasno zares v prihodnje obdobje z jasnimi planskimi delovnimi zadolžitvami. To je z zadovoljstvom opravila tudi KO RK Vrhovci, ki že vrsto let uspešno opravlja svoje humano poslanstvo, ki temelji na prostovoljnem organiziranem delu usposobljenih aktivistov RK v krajevni skupnosti.

Krajevna organizacija RK Vrhovci, ki jo že od leta 1974 dalje vodi Janez Koprivec, je opravila doslej to humano delo s posnemanja vrednimi uspehi, ki so bili povezani s konkretnimi akcijami.

Vsako leto je organizirala krvodajalsko akcijo. Za 8. marec – praznik žena so aktivisti RK obiskali ostarele in bolne žene ter borke NOB in sodelovanju z učenci Osnovne šole Vlado Miklavc Vrhovci, ki so za to priložnost sami nabrali sveže pomladansko cvetje in naredili lepe čestitke. V mesecu maju so organizirali akcijo zbiranja rabljenih oblačil in obutve. Priznati je treba, da so bile te akcije do leta 1984 zelo uspešne, v letu 1985 pa nekoliko manj, saj je stabilizacija ponovno osvežila miselnost na varčevanje. V letu 1985 je zelo uspelo srečanje starejših krajanov (nad 70 let)

v skupni organizaciji s Socialno komisijo pri KS Vrhovci, katero tudi zelo uspešno vodi predsednica Marija Marolt. Tedaj so organizirali tudi razstavo ročnih del starejših krajanov, ki je zelo lepo uspela. Obiskali in obdarili so krajanke, stare nad 85 let za njihove rojstne dneve. V prednovoletnih dneh so v sodelovanju s šolsko mladino osebno voščili novoletne praznike starejšim in bolnim krajanom.

Še in še bi lahko naštevali uspešne rezultate, h katerim sodi tudi stalna sklepčnost na njihovih, sicer ne pogostih sestankih, vedno v prvem času plačana članarina RK, predvsem pa zelo dobro sodelovanje z mladimi člani RK pri Osnovni šoli Vlado Miklavc Vrhovci, ki so pri izvedbi svojega široko zastavljenega programa in ki jih vodi prizadevna tovarišica Ivanka Šuler, zelo aktivni in delavni. Naj omenimo vsaj nekaj teh humanih akcij: organizirana oblika pomoči starejšim in bolnim krajanom na domu (dnevno prinašanje kosil iz šole in VVO, prinašanje hrane iz trgovine), številne akcije za napredek osebne in splošne higiene, izvedba programov ob srečanju ostarelih krajanov in že prej omenjeni številni obiski v sodelovanju z aktivisti RK.

Ob tej priliki velja zahvala kolektivu OŠ Vlado Miklavc Vrhovci za pomoč pri realizaciji delovnega programa krajevne organizacije RK, saj vsako leto gostoljubno odpre svoja vrata in nudi svoje prostore, v katerih se uresničujejo številne družbeno koristne aktivnosti.

Predsednik krajevne organizacije RK Vrhovci Janez Koprivec, ki je v decembru 1985 praznoval 60-letnico svojega življenja, naj prejme iskrene čestitke z željo, da bi bilo njegovo delo še naprej uspešno.

MARA VRHOVEC

DEJAVNOST POLHOGRADSKEGA RDEČEGA KRIŽA

Za srečo je včasih potrebno zelo malo!

Dejavnost KO RK Polhov Gradec je precej raznolika, vendar včasih za njene aktiviste ter člane upravnega in nadzornega odbora tudi prijetna, saj njihovo delo, naloge ni vedno le reševanje težkih problemov s področja človekove eksistence, ipd; vsaj v času pred novoletnimi prazniki ni tako.

Namreč, tako kot že več let zapored se je KO RK Polhov Gradec tudi ob koncu minulega leta (to je leta 1985) spomnila starih, onemoglih in invalidnih v naši krajevni skupnosti (KS Polhov Gradec) in jim pripravila večje in manjše darilne pakete z željo, da v tej skromni, a iskreni pozornosti ti ljudje začutijo vsaj del resnične hvalečnosti nas vseh za vse, kar so s svojim požrtvovalnim delom dajali družbi in obenem svojim družinam, in s tem prispevali velik delež k ustvarjanju boljših življenjskih in delovnih pogojev današnjih delovnih ljudi in k splošnemu napredku ter razvoju naše socialistične skupnosti – seveda, dokler so jim to dopuščale moči in zdravje, oz. v spodbudo ob Novem letu tistim, ki jih je težka bolezen ali pa invalidnost iztrgala iz njihovega delovnega okolja oziroma iz aktivnega življenja.

Za takšne in podobne akcije KO RK pa ni dovolj prizadevna aktivnost članov KO RK, ampak so tu vsakokrat nujno potrebna tudi določena denarna sredstva, katerih pa organizacija RK skoraj nima. Pri tem ji velikodušno priskoči na pomoč Delovna organizacija za predelavo lesa »HOJA« TOZD POHIŠTVO POLHOV GRADEC in se njenemu delovnemu kolektivu KO RK Polhov Gradec ob tej priliki za izkazano razumevanje in pomoč res iskreno zahvaljuje.

Čas novoletnih praznikov prinaša v življenje nas vseh in v naše medčloveške odnose tudi

veliko toplino, prisrčnosti, posluha in iskrenega razumevanja za sočloveka, več kot ob katerem koli drugem prazniku med letom. Vendar pa člani – podmladkarji RK na Osnovni šoli Polhov Gradec pod vodstvom tov. Ličar-jeve tem ljudem izkazujejo pozornost in pomoč skozi vse leto; tu gre predvsem za številna opravila, opravke v stanovanju in izven njega, ki so nujni, a jih stari ne zmorejo več, kot npr. prinesejo vse potrebno iz trgovine, nosijo drva, prinašajo toplo hrano iz šolske kuhinje; seveda jih tudi ob časa do časa obiskujejo. Ta pripravljeno mladih šolarjev in delavcev pri organiziranju omenjenih vrst pomoči je res pohvala in posnemanja vredna. Tu je treba povedati tudi, da lične voščilnice, ki so vsako leto priložene omenjenim darilnim paketom, izdelajo učenci Osnovne šole Polhov Gradec. Ob pomoči prizadevnega sodelovanja teh učencev se z malo dobre volje in človeškega razumevanja uspešno rešujejo nekateri problemi in potrebe ostarelih, bolnih ljudi, kateri se porajajo kot posledica osamljenosti, predvsem pa onemoglosti, boleznih.

Želja je, da bi člani podmladka RK Osnovne šole Polhov Gradec s svojo delovno usmeritvijo nadaljevali in področje svojega delovanja še razširili z ljubeznijo in skrbjo do vseh starih in invalidnih pa naj bi k takšnim in podobnim akcijam spodbudili še ostale učence ter v teh in v mladih in ostalih krajanjih prebudili smisel za sočloveka v stiski, boleznih, osamljenosti. Nasmeš, razumevanje, čas za pogovor – to so stvari, ki človeku, ki so mu namenjeni, ogromno pomenijo, tistega, ki jih daje, pa nič ne stanejo, pač pa kvečjemu pomnožijo njegovo življenjsko srečo in ga spodbudijo k ponovnemu dejanju. Za pravo srečo je potrebno tako malo. Kaj ni tako!

Slavnost v kolezijskem Domu starejših

Da so v Domu starejših občanov v Koleziji proslavili kulturni praznik ob obletnici Prešernove smrti, je razumljivo, saj so nekateri oskrbovanci rojeni celo v Prešernovem stoletju, vse pa so v dolgem življenju spremljale njegove pesmi in so jim vsaj nekaterim kar domače. Slovesnost je pričela v polno zasedeni dvorani socialna delavka doma tov. Sonja Uršič. Seznanila je udeležence najprej z nastopajočimi, nato pa je opozorila, da hkrati s Prešernovo proslavo obhajamo tudi mali jubilej doma, to je 4. februar, dan, ko je pred štirimi leti dom sprejel svoje oskrbovance. Zaradi tega jubileja poročamo tudi v Naši komuni o slovesnosti, da spomnimo soobčanec, kako sredi njih živi osamljeni otok starcev in stark, ki so v delu preživeli burne čase tega stoletja in še zdaj spremljajo dogajanja in kulturo slovenske družbe.

Proslavo sta izvedla ansambel Toneta Žagarja in recitatorka Alenka Svetelova. Nastopilo je pet godcev in pevka, vsi v narodnih nošah. Skladbe so bile primerne za staro poslušalstvo, več jih je uglašbil vodja ansambla sam, bile so brez bunkanja in kričanja, kakršno vna mladino. Le ojačevalec je bil premočan za zaprti prostor in je postal na preskušnjo celo bolnice gluhih med nami.

Nekateri tudi moti guganje in stopicanje godcev med igranjem. Vodja ansambla je igral harmoniko in pel skupaj s pevko. Igrali so po dve skladbi druga za drugo (Zingamo ga – Mutaste soproje, Slavec milo – Na tržnici, Venček narodnih, Najina roža – Jutranja pesem, Ljubim gore – Špela, za konec spet Zingamo ga). V presledkih je nastopala Alenka Svetelova z živahno in globoko občutno recitacijo Prešernovih pesmi (Hčere svet, Rad ogledujem vas, Srečanje v Trnovem, Gazela, Magistrale). Godcem in recitatorki so stari poslušalci hvaležni za vedri večer, ki jim je prinesel veselja in živahnosti v enolični vsaskdan in je njihove misli tisti dan povrnil v mladostna leta. Ansambel Žagar ima najbrž malokdaj tako mirno, zbrano in hvaležno poslušalstvo.

Le na kratko smo se spomnili, da že štiri leta žive oskrbovanci v tem domu. Dom so odprli 4. februarja 1982, v februarju se jih je nabralo 53, v vsem letu 1982 pa 164, 43 moških in 121 žensk. Že od začetka so ženske številno prevladovale, saj jih je bilo 73 odstotkov. Nadštevilnost žensk traja vsa leta. Od tistih, ki so se nastanili v domu prvi teden, jih je sedaj še 17, vseh iz prvega leta pa 78. Prebivalstvo se iz tedna v teden spreminja, že prvo leto jih je 40 umrlo, 20 se jih je vrnilo domov, trije so šli v drug Dom, eden je ostal v bolnici v Polju. Letos ob štiriletnici šteje dom 192 oskrbovancev in je polno zaseden. Poprečna starost oskrbovancev je zdaj 80 let, pri moških 75, pri ženskah 82 let. Najstarejša oskrbovanka je v 99. letu, najmlajši ima 38 let. Čez 80 let je 97 žensk in 16 moških, 45 oskrbovancev je članov zveze borcev.

France Planina

IZ KS BRDO

O delu socialno-zdravstvene komisije

Težke socialne razmere v katerih živi na milijone ljudi po svetu, se odražajo tudi v naši krajevni skupnosti.

Draginja, ki iz dneva v dan narašča zaskrbljujoče vpliva na naše krajanje. Mnogi se težko prebija-jo iz meseca v mesec. Tisti z zadovoljivimi dohodki, pa niti ne slutijo, kako težko in borno živijo nekateri družine v naši KS. Eni molče prenašajo svoje probleme, drugi pa nemalokrat poiščejo pomoč pri socialno-zdravstveni komisiji. Vedno smo jim pripravljene pomagati, če je le v naši moči. Trudimo se prisluhniti njihovim težavam in jih skupaj reševati. Naše delo ni lahko, srečujemo se s številnimi problemi.

Pri naši komisiji iščejo pomoč krajanji v zvezi nesoglasij z lastniki, dajemo mnenja do upravičenosti varstvenega in otroškega dodatka, z našim priporočilom omogočimo onemoglim krajanom

čimprej zagotoviti oskrbo v Domu na Bokalah. Ena najpomembnejših nalog, pa je skrb za socialno šibke. Na območju naše KS se je število le-teh povečalo. Eni prejemajo stalno družbeno denarno pomoč (dodatni vir), ostale pa vsako leto predlagamo Centru za socialno delo Ljubljana Vič-Rudnik za dodelitev enkratne družbeno denarne pomoči zimska pomoč v funkcionalni obliki. Strojna služba upošteva svoje kriterije, so pa tudi lastni otroci dolžni skrbeti za starše. Koliko lahko pričakujemo od lastnih otrok, pa tudi vemo.

Dajemo mnenje k reševanju vlog za regresiranje šolske malice in kosila socialno šibkim šoloobveznim otrokom. Tudi z našo pomočjo je bila odobrena brezplačna šola v naravi učencem KS Brdo.

Obiskujemo bolne krajanje, jih razveselimo s toplimi, prijaznimi besedami in skromnim darilcem.

Tesno sodelujemo s KO RK. Pri vsakoletnem srečanju starejših krajanov, 113 jih je starih nad 70 let, sodeluje tudi naša komisija.

Pomagamo pri akciji pobiranja oblačil, obutve in posteljnine. Center za socialno delo išče pri nas razne poizvedbe za krajanje potrebne pomoči.

Naše delo je humano in prostovoljno, želimo bi, da se ceni, ker ga izvršujemo vestno in dosledno v korist pomoči potrebnim krajanom.

Želimo, da bi v prihodnje bilo naše sodelovanje s Centrom za socialno delo Ljubljana Vič-Rudnik še tesnejše in plodnejše, da bi bili sproti obveščeni o reševanju naših skupnih problemov.

Predsednica socialno-zdravstvene komisije: Marija HVALIČ

IZ KS VIČ

Ocenjeno dobro delo RK

Dne 27. 1. 1986 je bila v KS Vič volilna skupščina krajevne organizacije rdečega križa Vič, na kateri je bilo podano izčrpano poročilo o prostovoljnem humanem delu te KO RK-Vič. Iz poročila je razvidno, da ima naša organizacija živečih 360 krajanov starih od 70 let do 98 let. Za starostnike poskrbi KO RK vsako leto, srečanje s kulturnim programom in zakusko, bolne in onemogelje pa aktivisti RK obiščejo doma in v domovih starejših občanov. Skupščino je vodila predsednica Malči Makarovič, za kar se ji za njeno 7-letno delo v tej humani organizaciji iskreno zahvaljuje DPO iz KS, enako se zahvaljujejo tudi članom odbora RK mentorici RK in mladim članom RK osnovne šole Marjan Novak Jovo.

SVETLIČIČ NADA